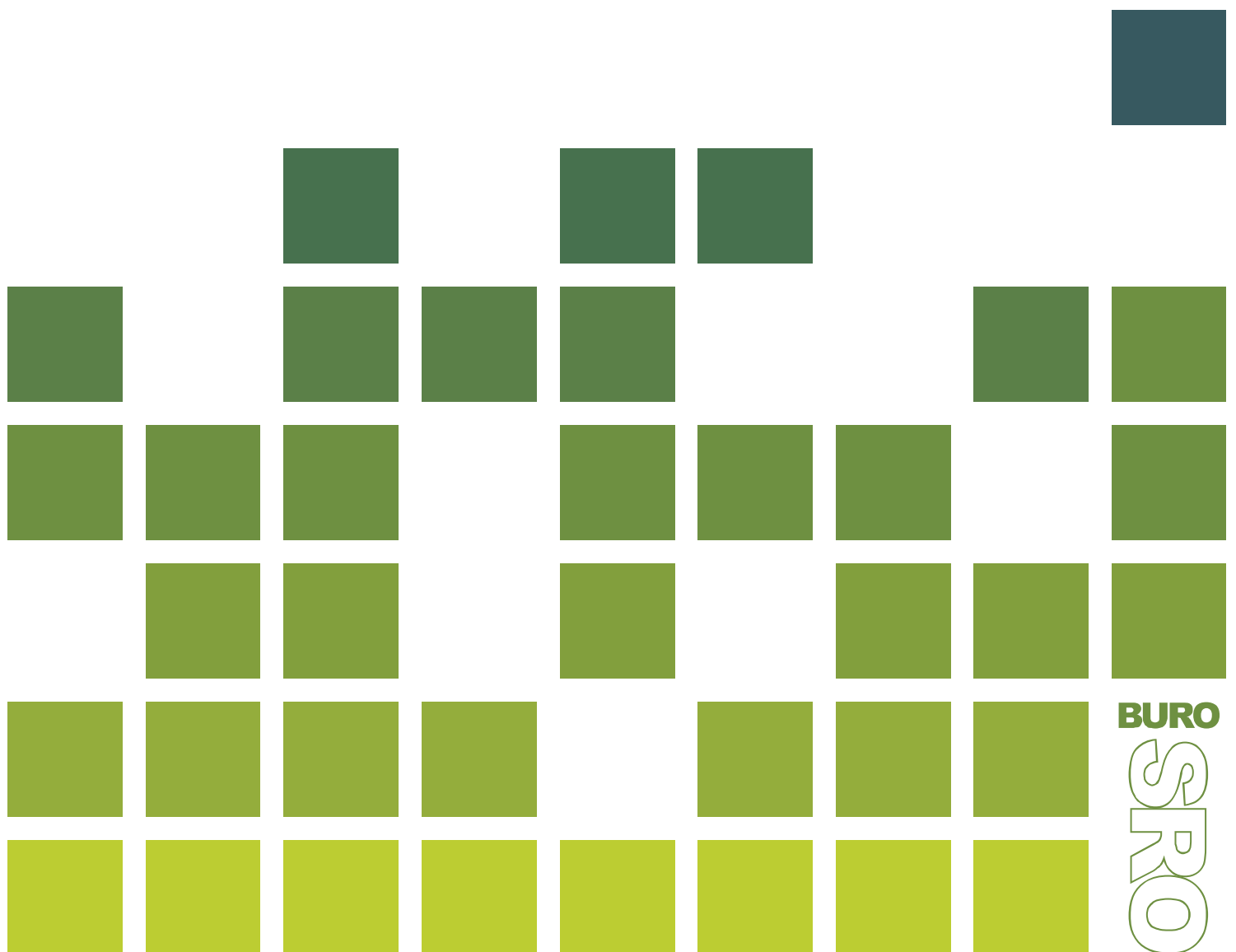

Ruimtelijke onderbouwing

Zonnepark N11 Alphen aan den Rijn

Gemeente Alphen aan den Rijn

Gegevens over het plan:

Plannaam:	Zonnepark N11 Alphen aan den Rijn
Identificatienummer:	NL.IMRO.0484.nadertebepalen-0001
Status:	Concept
Datum:	juni 2020
Projectnummer Buro SRO:	88.15.11

Gegevens projectbetrokkenen:

Opdrachtgever:	ROM3D
Contactpersoon opdrachtgever:	Mevr. G. Stoffelen
Betrokken gemeente:	Alphen aan den Rijn

Gegevens Buro SRO:

Projectleider Buro SRO:	Dhr. L. Arends
Bezoekadres vestiging Arnhem	Sweerts de Landasstraat 50 6814 DG te Arnhem
Telefoon:	026 – 35 23 125
E-mail:	arnhem@buro-sro.nl
Internet:	www.Buro-SRO.nl

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing	4
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding voor het initiatief	5
1.2 Ligging projectgebied	5
1.3 Leeswijzer	5
Hoofdstuk 2 Het initiatief	6
2.1 Huidige situatie	6
2.2 Toekomstige situatie	8
Hoofdstuk 3 Beleidskader	10
3.1 Rijksbeleid	10
3.2 Provinciaal beleid	11
3.3 Gemeentelijk beleid	17
Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid	19
4.1 Milieu	19
4.2 Water	23
4.3 Ecologie	26
4.4 Verkeer	27
4.5 Cultuurhistorie en archeologie	27
4.6 Conventionele explosieven	28
4.7 Economische uitvoerbaarheid	29
Hoofdstuk 5 Procedure	30
5.1 Inspraak en overleg	30
5.2 Van ontwerp naar vaststelling	31
 Bijlagen bij de onderbouwing	 33
Bijlage 1 Landschapsplan zonnepark Alphen aan den Rijn	35
Bijlage 2 Ecologische inpassing zonnepark	37
Bijlage 3 Watertoets	39
Bijlage 4 Quickscan Ecologie	41
Bijlage 5 Archeologisch onderzoek	43

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het initiatief

IX Zon, hierna initiatiefnemer, is voornemens een zonnepark te ontwikkelen langs de N11 aan de westkant van Alphen aan den Rijn. Het park krijgt een netto-oppervlak van 4,1 ha en een totaal vermogen van 7,2 MWp. Daarmee kunnen circa 1800 huishoudens van stroom worden voorzien waardoor het plan een substantiële bijdrage levert aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Alphen aan den Rijn.

De ontwikkeling is in strijd met het geldende bestemmingsplan. Omdat het initiatief gewenst is en passend is op de locatie, wordt medewerking verleend aan deze ontwikkeling. In dit document wordt dit toegelicht en gemotiveerd waarom dat kan volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

1.2 Ligging projectgebied

Het projectgebied ligt tussen de spoorlijn 'Leiden - Utrecht' en de N11, aan de westkant van Alphen aan den Rijn. Navolgende afbeelding toont de ligging van het projectgebied in de omgeving.

De ligging van het projectgebied in de omgeving (bron: Openstreetmaps.nl)

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het initiatief beschreven. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het relevante Rijks-, provinciale-, en gemeentelijke beleid. In hoofdstuk 4 is het project inhoudelijk op haalbaarheid getoetst op grond van het geldende beleid en (milieu)wetgeving. Tevens wordt ingegaan op de economische haalbaarheid van het plan. Tot slot gaat hoofdstuk 5 in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan, waarbij de uitkomsten van overleg en zienswijzen zijn opgenomen.

Hoofdstuk 2 Het initiatief

In dit hoofdstuk wordt het initiatief beschreven. Eerst wordt ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en de relatie met de omgeving. Daarna wordt ingezoomd op het beoogde initiatief.

2.1 Huidige situatie

De projectlocatie ligt aan de Kruiskade, tussen de spoorlijn 'Utrecht - Leiden' en de N11 aan de westkant van Alphen aan den Rijn. De locatie ligt in een open veenweidegebied met grasland en sloten die fungeren als grens tussen de langgerekte kavels. In de loop der tijd heeft het gebied als stadsrandzone van Alphen aan den Rijn meer stedelijke functies gekregen. Zo liggen er enkele grote infrastructuurwegen in de omgeving, waaronder de spoorlijn 'Leiden - Utrecht' direct ten noorden van de projectlocatie en de N11, ten zuiden van de locatie. Beide infrastructuurwegen liggen verhoogd in het landschap waardoor weggebruikers en treinreizigers een vrij uitzicht hebben op de omgeving. Aan de oost- en noordkant liggen bedrijven en woningen, waaronder het bebouwingslint langs de Rijndijk. De N11 en de rij met windmolens die deze weg begeleiden vormen de grens tussen het stedelijke gebied en het achterliggende open veenweidelandschap dat voornamelijk agrarisch in gebruik is.

In de directe omgeving en aan de zuidkant van het projectgebied liggen gronden die behoren tot het Nationale Natuurnetwerk. Het gaat om de bosschage ten zuidoosten van de projectlocatie, de brede watergang grenzend aan de zuidelijke projectgrens en het grasland aan de zuidwestkant. Deze gebieden zijn door het kruidenrijk- en faunarijke grasland van ecologische betekenis.

De projectlocatie is circa 9 hectare groot en bestaat uit langgerekte kavels die worden begrensd door sloten. De locatie wordt ontsloten door de Kruiskade. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van de bestaande situatie.

Luchtfoto van de projectlocatie (bron: Landschapsplan ROM3D)

Zicht op de projectlocatie vanaf de N11 (bron: Landschapsplan ROM3D)

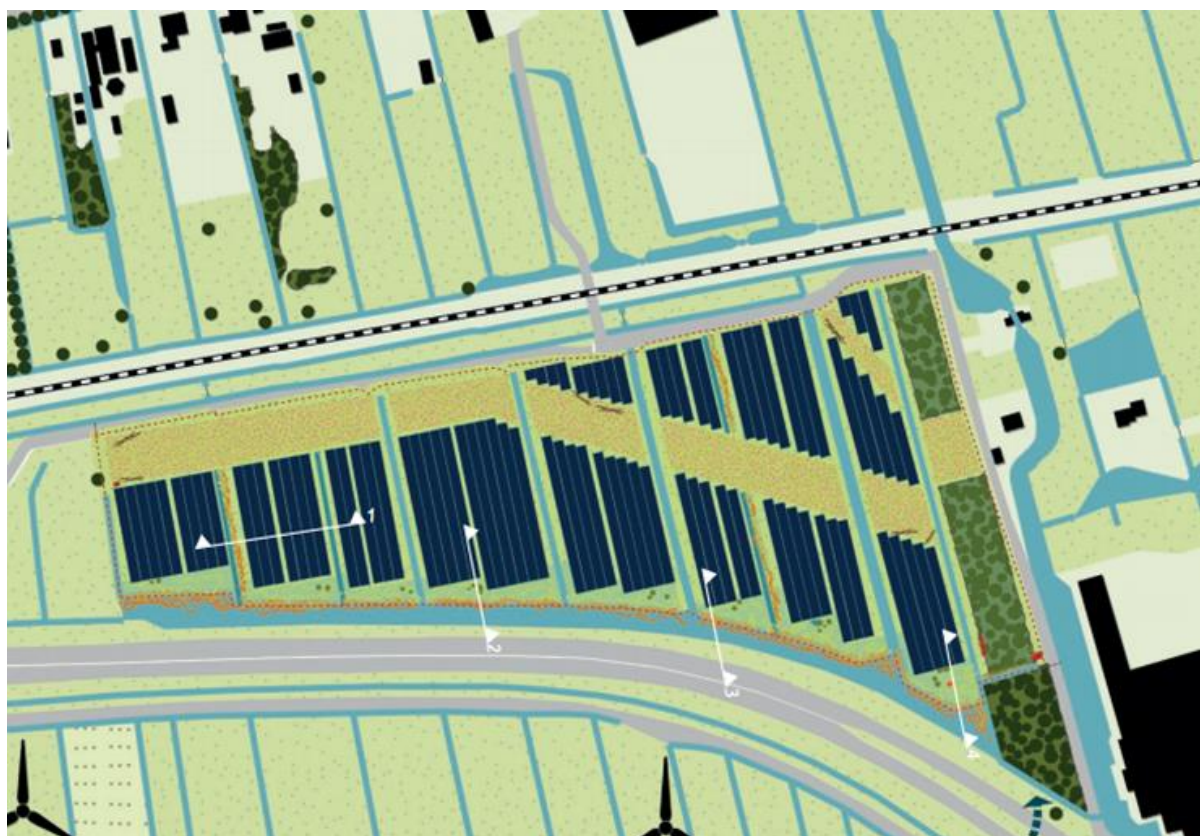
Zicht op de projectlocatie vanaf de noordzijde, met op de achtergrond de windmolens en rechts de spoorlijn (bron: Landschapsplan ROM3D)

2.2 Toekomstige situatie

Binnen de projectlocatie komt een zonnepark voor een maximale duur van 30 jaar. Voor de inpassing van het zonnepark in de omgeving is een landschapsplan opgesteld (bijlage 1). Daarin zijn ook de adviezen van het ecologische inpassingsplan (bijlage 2) opgenomen. In het vervolg van deze paragraaf komen de belangrijkste aspecten van het landschapsplan en de ecologische inpassing aan bod. Een uitgebreide toelichting op het zonnepark is te raadplegen in het landschapsplan.

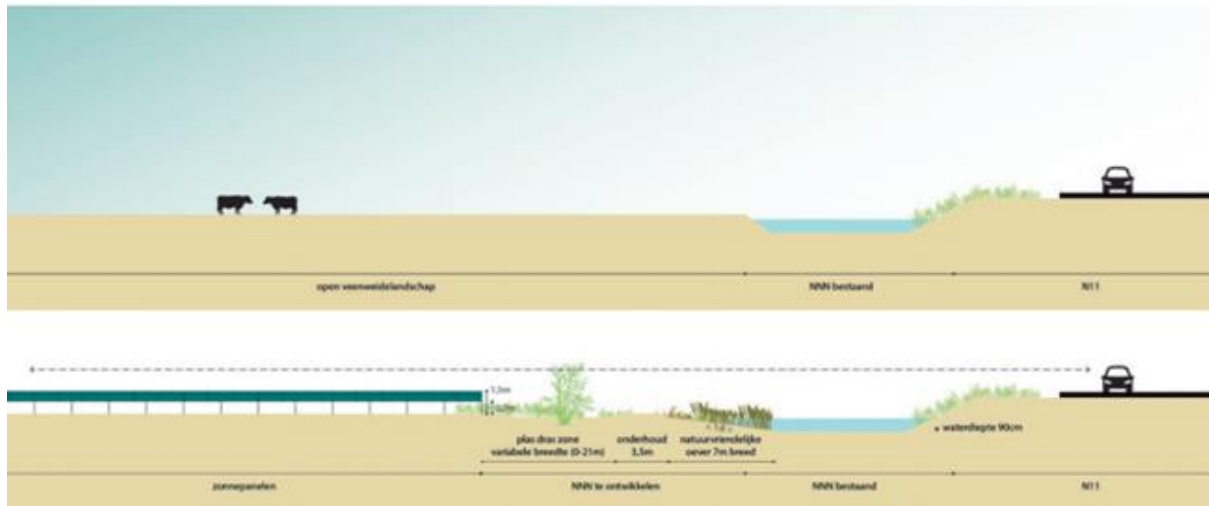
Het zonnepark krijgt een netto oppervlak van 4,1 ha en een totaal vermogen van circa 7,2 MWp. Daarmee kunnen circa 1800 huishoudens van stroom worden voorzien en wordt de uitstoot van 3300 ton CO₂ per jaar vermeden. Bij de landschappelijke inpassing van het zonnepark zijn bestaande gebiedskwaliteiten in ogenschouw genomen. De inrichtingsprincipes zorgen ervoor dat het open en slotenrijke landschap behouden blijft. De rijen met panelen krijgen een maximale hoogte van 1,5 m en staan in een oost-westgerichte opstelling in het landschap. Daarmee volgen de rijen met panelen het aanwezige kavelpatroon. De volgende ecologische en landschappelijke ingrepen dragen verder bij aan de inpassing van het zonnepark:

- Het veenweidegebied blijft herkenbaar doordat de huidige kavelsloten gehandhaafd blijven en 3 nieuwe sloten worden gegraven waarmee het kavelpatroon versterkt wordt;
- Aan de oostzijde wordt het bestaande bos doorgetrokken waardoor de bedrijvigheid daarachter vanaf de N11 aan het zicht onttrokken wordt;
- Het oppervlak wat momenteel als NNN is aangewezen wordt langs de gehele zuidelijke rand van het projectgebied aaneengesloten verspreid. De NNN wordt ingericht met een natuurvriendelijke oever en een plas dras zone. Door deze aanpassing van de NNN biedt deze een betere verbinding tussen de faunatunnel onder de N11 en het NNN ten westen van het projectgebied.
- De gronden direct ten noorden van deze oever variëren straks in breedte en de toplaag van deze zone zal worden afgegraven;
- Het terrein zal niet worden omheind met een hekwerk zodat het gebied toegankelijk blijft voor fauna.

Toekomstige inrichting van het zonnepark (bron: Landschapsplan ROM3D)

Het inkoopstation en de transformatoren worden onopvallend ingepast. De transformatoren krijgen een maximale hoogte van 2,1 m en een donkere kleurstelling. Het inkoopstation plus 3 transformatoren staan in het nieuwe bos. 1 Transformator komt aan de westzijde van het zonnepark te staan. Het zonnepark wordt ontsloten via de bestaande Kruiskade.

Dwarsdoorsnede van de bestaande (boven) en toekomstige (onder) situatie (bron: Landschapsplan ROM3D)

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Gebiedsgericht

De SVIR benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, de ecologische hoofdstructuur, de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen. Voorts betreft het enkele specifieke gebieden, zoals de mainportontwikkeling van Rotterdam en Schiphol.

In het Barro heeft het Rijk voor deze onderwerpen regels opgesteld waarmee de SVIR juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend vastgelegd.

In de SVIR worden, naast de onderwerpen van nationaal belang, accenten geplaatst op het gebied van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het beleid betekent een decentralisatie van rijkstaken en bevoegdheden. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en lagere overheden, burgers en bedrijven krijgen, zolang het nationaal belang niet in het geding is, de ruimte om oplossingen te creëren.

Ladder duurzame verstedelijking

Een meer algemeen onderwerp uit de SVIR is 'duurzame verstedelijking'. Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro, artikel 3.1.6 onder 2.

De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een plan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is. Daar wordt het volgende onder verstaan: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen." Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Per 01 juli 2017 is de ladder voor duurzame verstedelijking herzien. Bij de herziening zijn onder meer de drie afzonderlijke 'treden' van de ladder losgelaten en is het begrip 'actuele regionale behoefte' gewijzigd in 'behoefte'. Nieuw is dat de laddertoets bij flexibele plannen kan worden doorgeschoven naar het moment van vaststelling van een wijzigings- of uitwerkingsplan.

Planspecifiek

Gebiedsgericht

Het projectgebied ligt binnen enkele aangewezen gebieden van de SVIR en het Barro:

Regio's met topsectoren (SVIR)

Voor deze stedelijke regio's is een aantrekkelijk vestigingsklimaat van belang vanwege de concentratie van topsectoren. Daarbij is het onder andere nodig om te beschikken over een voldoende voorraad (kwalitatief en kwantitatief) woningen, bedrijventerreinen, kantoren en andere voorzieningen. Ook natuur, hoogwaardige landschappen en recreatieve voorzieningen horen daarbij. Het zonnepark uit voorliggend project voorziet in de concrete uitwerking van de transitie naar een duurzaam energiesysteem waardoor een directe bijdrage wordt geleverd aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Cultureel erfgoedgebied op (voorlopige) lijst werelderfgoed / Romeinse Limes (SVIR/Barro)

UNESCO wijst op voordracht van lidstaten internationaal unieke en waardevolle gebieden, objecten en ensembles aan als cultureel of natuurlijk Werelderfgoed. Hierover zijn internationale afspraken gemaakt, gericht op de instandhouding van deze uitzonderlijke universele waarden. De projectlocatie ligt binnen het cultureel erfgoedgebied 'Limes'. Ontwikkelingen binnen de Limes zijn mogelijk mits deze de aan de uitzonderlijke universele waarde verbonden kernkwaliteiten behouden of versterken. Bij provinciale verordeningen zijn de kernkwaliteiten uitgewerkt en geobjectiveerd. Onder het provinciale beleid (paragraaf 3.2) en in de uitvoerbaarheidsparagraaf 'cultuurhistorie & archeologie' (paragraaf 4.5) is nader gemotiveerd dat voorliggend project geen negatief effect heeft op de kernkwaliteiten van de 'Romeinse Limes'.

Ladder duurzame verstedelijking

Voorliggend project voorziet in een zonnepark met een netto oppervlak van circa 4,1 ha op bestaande landbouwgrond. Het project leidt niet tot een leegstand van bestaande gebouwen. Op basis van jurisprudentie blijkt dat projecten die niet tot leegstand leiden niet worden gezien als een stedelijke ontwikkeling. Een verdere toets aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarmee niet aan de orde.

Het project past binnen het rijksbeleid.

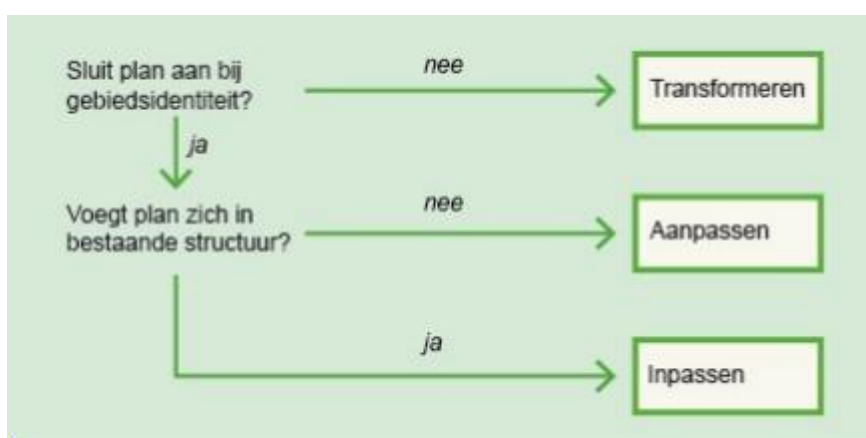
3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Zuid-Holland

Het Omgevingsbeleid van Zuid-Holland omvat al het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. Het bestaat uit twee kaderstellende instrumenten: de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. Deze zijn op 01-04-2019 in werking getreden. Met het samenvoegen van verschillende beleidsplannen c.q. verordeningen sorteert de provincie voor op de Omgevingswet. Het gehele Omgevingsbeleid is alleen redactioneel gewijzigd, de beleidsinhoud is niet veranderd. Onder meer de Visie ruimte en mobiliteit en de Verordening ruimte zijn in het Omgevingsbeleid opgegaan.

Met het Omgevingsbeleid streeft de provincie naar een optimale wisselwerking tussen gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en een goede leefomgevingskwaliteit. Vanuit het bestaande beleid gaat het hier om een samenvoeging van ruimtelijke kwaliteit (belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde) en milieukwaliteit (gezondheid en veiligheid).

Beleid voor ruimtelijke kwaliteit De inzet van de provincie is dat ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan het behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit, zoals benoemd op de kwaliteitskaart en uitgewerkt in richtpunten. De kwaliteitskaart toont in vier lagen de gebiedskenmerken en kwaliteiten die de provincie belangrijk vindt. De vier lagen zijn samengevat in één kaartbeeld; de integrale kwaliteitskaart. De vier lagen zijn: laag van de ondergrond, laag van de cultuur- en natuurlandschappen, laag van de stedelijke occupatie en laag van de beleving. Het kwaliteitsbeleid gaat uit van 'ja, mits': ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en geldt in principe voor het grondgebied van de gehele provincie, dat wil zeggen zowel in het stedelijk als in het landelijk gebied. Om te kunnen bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling passend is, is vooral de ruimtelijke impact van belang. De gebiedsprofielen ruimtelijke kwaliteit bieden handvatten om te bepalen hoe groot de ruimtelijke impact is. Er wordt onderscheid gemaakt in drie soorten ontwikkeling: inpassing, aanpassing en transformatie. In het landschapsplan is een onderbouwing opgenomen van de 'ja, mits' argumentatie van de ontwikkeling van het zonnepark. Er is zowel onderbouwd op basis van de kwaliteiten van het plangebied zoals beschreven in het gebiedsprofiel Wijk en Wouden als op basis van de relevante richtpunten uit de kwaliteitskaart.

(bron: Omgevingsvisie Zuid-Holland, 2019)

Planspecifiek

Beleid zonne-energie

In de provinciale structuurvisie geeft de provincie aan de voorkeur te hebben voor zon op daken. Grondgebonden zonne-energie is ook mogelijk, onder voorwaarde dat deze in beperkte mate worden ontwikkeld in glastuinbouwgebieden, in stads- en dorpsranden in combinatie met een windpark en in het knikpuntgebied 'pilot Zuidplas'. Het projectgebied ligt binnen de stadsrandzone van Alphen aan den Rijn en in het nabijzijn van de windmolens langs de N11. IX Zon heeft een afspraak met de exploitant van de windmolens dat het zonnepark op de kabel van de windmolens kan worden aangesloten. Daarmee past het project binnen de door de provincie aangewezen locaties waar grondgebonden zonneparken mogelijk zijn.

Regionale waterkeringen

Langs de oostelijke grens van de projectlocatie ligt een sloot die in de verordening is aangeduid als 'regionale waterkering klasse V'. Nieuwe ontwikkelingen zijn mogelijk zolang er geen belemmeringen ontstaan voor het onderhoud, de veiligheid of de mogelijkheden voor versterking van de regionale kering. In paragraaf 4.2 is nader gemotiveerd dat het Hoogheemraadschap van Rijnland deze kering heeft aangeduid als 'primaire watergang' waarlangs een obstakelvrije zone van 5 m ligt. Bij de inrichting van het toekomstige zonnepark is rekening gehouden door de obstakelvrije zone vrij te houden van zonnepanelen of andere bouwwerken. Daarmee is de bescherming van de waterkering gewaarborgd.

Natuurnetwerk Nederland

De Zuidelijke gronden binnen de projectlocatie zijn aangewezen als 'Nationaal Natuurnetwerk' (NNN) met de aanduiding 'ecologische verbinding' en het doeltype 'kruiden- en faunairijk grasland'. Artikel 6.24 uit de verordening stelt dat binnen deze gebieden ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn mits de instandhouding en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, niet significant beperken of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de gebieden.

In het landschapsplan (bijlage 1) is uitgewerkt op welke wijze dit project rekening houdt met het NNN-gebied. Een deel van de rijen met zonnepanelen is voorzien binnen het bestaande NNN. Het oppervlak dat momenteel als NNN is aangewezen wordt langs de gehele zuidelijke rand van het projectgebied aaneengesloten verspreid. De NNN wordt ingericht met een natuurvriendelijke oever en moerasachtige vegetatie. Door deze aanpassing van de NNN biedt deze een betere verbinding tussen de faunatunnel onder de N11 en het NNN ten westen van het projectgebied. Om de verschuiving van het NNN in de provinciale omgevingsverordening vast te leggen wordt door gemeente Alphen aan den Rijn een zienswijze ingediend op de ontwerp omgevingsverordening 2020.

Het project draagt bij aan de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en voldoet daarmee aan het gestelde van artikel 6.24 van de verordening.

Uitsnede van de natuurkaart van de omgevingsverordening (bron: provincie Zuid-Holland)

Archeologische waarden

De gronden in de noordwestelijke hoek van de projectlocatie zijn in de verordening aangewezen als gebied met archeologische waarden van de 'Romeinse Limes'. Artikel 6.27 stelt dat ontwikkelingen binnen gronden met een hoge of zeer hoge bekende archeologische waarde alleen mogelijk zijn als de bodem niet dieper dan 30 cm onder maaiveld wordt geroerd of er middels een archeologisch onderzoek wordt aangetoond dat de ontwikkeling niet leidt tot aantasting van archeologische resten. In paragraaf 4.5 is aan de hand van het archeologiebeleid van de gemeente Alphen aan den Rijn nader gemotiveerd dat voorliggend project niet leidt tot een negatief effect vanuit het aspect archeologie. Daarmee voldoet dit project aan het gestelde in artikel 6.27 van de verordening.

Uitsnede van de archeologische waardenkaart uit de omgevingsverordening (bron: provincie Zuid-Holland)

Ruimtelijke kwaliteit en beschermingscategorieën

Ten behoeve van de waarborging en het versterken van de ruimtelijke kwaliteit heeft de provincie beschermingscategorieën opgesteld en toegekend aan gebieden waar bestaande kwaliteiten aanwezig zijn. Ter plaatse van de gronden binnen de projectlocatie die als NNN zijn aangewezen geldt beschermingscategorie 1. Binnen deze gebieden zijn alleen ontwikkelingen mogelijk als ze bijdragen aan het behoud van de bestaande waarden. In voorgaande subparagraaf, onder de verantwoording van het provinciale NNN-beleid, is gemotiveerd dat hier sprake van is. Het oostelijk deel van de projectlocatie is aangeduid als beschermingscategorie 2 recreatie. In deze gebieden zijn ontwikkelingen mogelijk met inachtneming van de specifieke waarden. Met provincie Zuid-Holland is besproken dat deze aanduiding uit de omgevingsverordening verwijderd kan worden. Om dit vast te leggen wordt door gemeente Alphen aan den Rijn een zienswijze ingediend op de ontwerp omgevingsverordening 2020.

Uitsnede van de ruimtelijke kwaliteitskaart uit de omgevingsverordening (bron: provincie Zuid-Holland)

Conclusie

Het initiatief past binnen de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening Zuid-Holland.

3.2.2 Kwaliteitskaart

De kwaliteitskaart uit de Visie ruimte en mobiliteit bevat de belangrijkste kenmerken (richtpunten) van een gebied. Karakteristiek voor Zuid-Holland zijn de delta-, veen-, rivieren- en kustlandschappen. Deze moeten herkenbaar blijven. Een richtpunt beschrijft hoe de provincie kwaliteit van een gebied bij nieuwe ontwikkelingen wil behouden of versterken. Bij aanpassingen in het landschap, zoals bij woningbouw of aanleg van wegen, moet de initiatiefnemer hiermee rekening houden.

Planspecifiek

De richtpunten die relevant zijn voor de ontwikkeling van het zonnepark zijn de volgende (per laag uit de provinciale kwaliteitskaart):

Laag van de ondergrond

- Ontwikkelingen houden de onregelmatige patronen en het reliëf in het landschap herkenbaar en in stand.
- Ontwikkelingen in het rivierengebied houden het verschil tussen komgronden en oeverwallen herkenbaar.

Laag van de cultuur- en natuurlandschappen

- Bewaren diversiteit aan verkavelingspatronen. Lengtesloten zijn beeldbepalend en worden behouden.
- Ontwikkelingen houden rekening met het behoud van kenmerkende landschapselementen
- Ontwikkelingen dragen bij aan behoud van de maat en weidsheid van de poldereenheden

Laag van de stedelijke occupatie

- Ontwikkelingen aan de stads-of dorpsrand dragen bij aan het realiseren van een rand met passende overgangskwaliteit (front, contact of overlap).
- Ontwikkelingen in stad en land houden rekening met het zicht vanuit de trein en de weg op de omgeving.
- Bij de plaatsing van nieuwe bouwwerken voor energie-opwekking zal een beeldkwaliteits-paragraaf inzicht moeten geven in de effecten, invloed en aanvaardbaarheid van deze bouwwerken op de (wijde) omgeving. (Nieuwe vormen van energie zullen steeds meer het landschap beïnvloeden; o.a. zonnevelden zijn bouwwerken die niet vanzelf en niet altijd passen bij de kenmerken van het gebied. Anderzijds kunnen bouwwerken voor energie-opwekking bijdragen aan nieuwe landschappelijke kwaliteit. Bij bouwwerken voor energie-opwekking is altijd een zorgvuldige locatiekeuze en/of inpassing van belang.)

Laag van de beleving

Ontwikkelingen behouden of herstellen de wezenlijke natuurkenmerken en waarden van een gebied. Toegankelijkheid en gebruik zijn in evenwicht met de ecologische draagkracht ter plaatse. Ontwikkelingen dragen bij aan het behoud en de herkenbaarheid van de Limes en de elementen die daar deel van uitmaken.

In het landschapsplan uit bijlage 1 wordt ingegaan op de wijze waarop bij de ontwikkeling van het zonnepark rekening is gehouden met deze richtpunten.

3.2.3 Gebiedsprofiel Wijk en Wouden

De provincie heeft in aanvulling op het beleid uit de omgevingsvisie en omgevingsverordening aanvullend beleid voor de ruimtelijke kwaliteit. Daartoe heeft het in samenwerking met gemeentes, waterschappen en maatschappelijke partners gebiedsprofielen opgesteld. Door bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling deze gebiedsprofielen te raadplegen, is een ontwikkeling een stap dichterbij een soepel planproces.

Een gebiedsprofiel beschrijft en visualiseert kenmerkende ruimtelijke elementen die van bovenregionaal belang zijn. Voorbeelden van kenmerkende ruimtelijke elementen zijn: de verkavelings- en waterstructuur, linten, laanbeplantingen, herkenbare dijken en openheid. De gebiedsprofielen geven een overzicht van de landschappelijke waarden, waarmee bij ruimtelijke ingrepen rekening moet worden gehouden. Maar ze beschrijven ook ambities die richting geven aan de ontwikkeling van de kenmerken. Het gebiedsprofiel is een regionale uitwerking van de provinciale kwaliteitskaart.

Planspecifiek

Bij de ontwikkeling van het zonnepark en de landschappelijke inpassing van het park in het landschap is gebruik gemaakt van het provinciale beleid van de gebiedsprofielen. De projectlocatie ligt binnen het gebiedsprofiel 'Wijk en Wouden'. Met het project is sprake van het type ontwikkeling 'aanpassen', aangezien met de ontwikkeling wordt gereageerd op bestaande structuurkenmerken en er ook nieuwe structuren (watergangen, natuurvriendelijke oevers) worden toegevoegd. In het landschapsplan uit bijlage 1 wordt ingegaan op de belangrijke karakteristieken en bijbehorende ambities voor dit gebied. Bij de uitwerking van het landschapsplan is rekening gehouden met deze ambities en karakteristieken.

Het project sluit aan bij het gebiedsprofiel Wijk en Wouden.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Actieprogramma Duurzaamheid 2017-2020

Op 23 november 2017 heeft de gemeenteraad het Actieprogramma Duurzaamheid 2017- 2020 vastgesteld. De ambitie van de gemeente betreft 'Alphen aan den Rijn, Duurzaamheidshoofdstad van het Groene Hart!'. Om hiertoe te komen is een strategie gekozen die loopt langs twee lijnen. Er wordt ingezet op versnelling van concrete projecten op korte termijn om verandering zichtbaar te maken en meer partijen te inspireren om deel uit te maken van het transitieproces. Voor de langere termijn ontwikkelt de gemeente in samenwerking met een aantal koplopers uit de Alphense samenleving een maatschappelijke transitieagenda.

Het actieprogramma bestaat inhoudelijk uit zeven thema's: Energie, Duurzaam wonen, Duurzame mobiliteit, Duurzaam ondernemen, Klimaatadaptatie & Green City, Duurzame scholen & verenigingen en Duurzame gemeentelijke organisatie. Voor wat betreft zonne-energie geeft de gemeente aan dat er een ambitie is om in 2020 50% meer aansluitingen met opwek zonne-energie te hebben dan in 2016. De aankomende jaren wenst de gemeente nader ruimtelijke beleid vast te stellen voor de inpassing van zonneweides.

Planspecifiek

Gerichte uitspraken over de wenselijkheid van grondgebonden zonneweides doet de gemeente niet in het actieprogramma duurzaamheid. Wel is in het coalitieakkoord opgenomen dat in overleg met de provincie en regio voldoende ruimte gereserveerd moet worden voor zonneweides om de duurzame energiedoelstellingen te behalen. Voorliggend project sluit aan bij dit streven.

Het project past binnen het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid.

Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan "Van Rijksweg 11 tot Rijn", vastgesteld door de gemeente Alphen aan den Rijn op 28 januari 2016. Navolgende afbeelding toont een uitsnede van het bestemmingsplan.

Uitsnede van het bestemmingsplan "Van Rijksweg 11 tot Rijn" (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Binnen de projectlocatie geldt de bestemming 'Agrarisch'. Voor de bescherming van de archeologische waarden zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 3' opgenomen. In de bodem van het noordoostelijke deel van de locatie ligt een gasleiding. Daartoe is een hartlijn en een bijbehorende dubbelbestemming 'Leiding - Gas 1' opgenomen. Verder lopen er van west naar oost twee waterleidingen die wordt beschermd door de dubbelbestemming 'Leiding - Water'. Parallel aan de zuidelijke waterleiding ligt een ondergrondse hoogspanningskabel. Daartoe is de dubbelbestemming 'Leiding - Hoogspanning' opgenomen. In de noordoosthoek van de projectlocatie ligt de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering', ter bescherming van de watergang die net buiten het projectgebied ligt.

Ter plaatse van de projectlocatie geldt ook het 'Parapluplan Archeologie', vastgesteld door de gemeente op 28 maart 2019. Binnen de projectlocatie gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3' en 'Waarde - Archeologie 4'.

Binnen de bestemming 'Agrarisch' zijn grondgebonden zonneparken niet toegestaan. Daarmee is voorliggend project in strijd met het vigerende bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

Voor een buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan moet als gevolg van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) de uitvoerbaarheid aangetoond worden (artikel 3.1.6 van het Bro). Daaronder valt zowel de onderzoeksverplichting naar verschillende ruimtelijk relevante aspecten (geluid, bodem, etc.) als ook de economische uitvoerbaarheid van het plan.

4.1 Milieu

4.1.1 Bodem

Op grond van de Wet Bodembescherming (Wbb) moet aangetoond worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming is met het beoogde gebruik. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Bij een functiewijziging zal in veel gevallen een specifiek bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Planspecifiek

Voorliggend project maakt de ontwikkeling van een zonnepark mogelijk. Een zonnepark is geen bodemgevoelige functie, waarmee op voorhand kan worden gesteld dat de kwaliteit van de bodem in lijn is met het toekomstig functiegebruik.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect bodem.

4.1.2 Lucht

De mate van blootstelling aan luchtverontreiniging speelt een rol in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Met betrekking tot 'luchtkwaliteit' zijn twee aspecten van belang. Ten eerste of de luchtkwaliteit ter plaatse de nieuwe functie toelaat (de gevoeligheid van de bestemming) en ten tweede wat de bijdrage is van het plan aan die luchtkwaliteit.

Luchtkwaliteit ter plaatse

In de Wet milieubeheer zijn normen opgenomen voor de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht ter bescherming van de mens. De belangrijkste stoffen zijn PM₁₀ en PM_{2,5} (fijnstof) en NO₂ (stikstofdioxide). De grenswaarde van PM₁₀ en NO_x bedraagt 40 µg/m³, van PM_{2,5} is dat 25 µg/m³.

Bijdrage aan luchtkwaliteit

In de Wet milieubeheer zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen. De Wet maakt een onderscheid tussen 'kleine' en 'grote' projecten. Kleine projecten dragen 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit. Een paar honderd grote projecten dragen juist wel 'in betekenende mate' bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het gaat hierbij vooral om bedrijventerreinen en infrastructuur (wegen).

Wat het begrip 'in betekenende mate' precies inhoudt, staat in de algemene maatregel van bestuur "Niet in betekenende mate bijdragen" (Besluit NIBM). Op hoofdlijnen komt het erop neer dat 'grote' projecten die jaarlijks meer dan 3 procent bijdragen aan de jaargemiddelde norm voor fijn stof en stikstofdioxide (1,2 microgram per m³) een 'betekenend' negatief effect hebben op de luchtkwaliteit. 'Kleine' projecten die minder dan 3 procent bijdragen, kunnen doorgaan zonder toetsing. Dat betekent bijvoorbeeld dat lokale overheden een toevoeging van minder dan 1.500 huizen niet hoeven te toetsen aan de normen voor luchtkwaliteit, omdat een dergelijk project per definitie niet boven de 3%-norm komt. Deze kwantitatieve vertaling naar verschillende functies is neergelegd in de Regeling 'niet in betekenende mate bijdragen'.

Planspecifiek

Gelet op het toekomstig gebruik van de locatie is de bijdrage van het initiatief aan luchtkwaliteit zeer summier te noemen. Het zonnepark zelf heeft geen effect. Hooguit neemt het aantal verkeersbewegingen in verband met installatie en reparatie van de zonnepanelen iets toe ten opzichte van de bestaande situatie, waar de locatie in gebruik is als weiland. Ten aanzien van de bijdrage aan luchtkwaliteit is het initiatief van geringe omvang ten opzichte van de benoemde grenswaarde (3%). Op basis van de te verwachten zeer beperkte toename aan verkeersbewegingen ten gevolge van het project is te concluderen dat dit project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Een nadere toetsing ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect luchtkwaliteit.

4.1.3 Geluid

De mate waarin het geluid het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). De kern van de wet is dat geluidsgevoelige objecten worden beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving. In de Wgh worden de volgende objecten beschermd:

- woningen;
- geluidsgevoelige gebouwen, zoals scholen, ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen, psychiatrische instellingen en kinderdagverblijven;
- geluidsgevoelige terreinen (woonwagenstandplaatsen en bestemde ligplaatsen voor woonschepen).

Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zoneringen. Binnen deze zones bepaalt het bevoegd gezag de te hanteren grenswaarden. Er geldt een voorkeursgrenswaarde en een bovengrens (hoger mag niet). De Wgh gaat verder onder meer ook in op geluidwerende voorzieningen. De belangrijkste bronnen van geluidhinder die bij een ruimtelijke ontwikkeling aan de orde kunnen zijn betreffen: industrielawaai, wegverkeerslawaaï en spoorweglawaaï.

Planspecifiek

Dit project maakt een zonnepark mogelijk binnen het projectgebied. Een zonnepark is geen geluidsgevoelige functie zoals bepaald in de Wgh. Een zonnepark heeft op zichzelf ook geen geluidseffect op omliggende geluidsgevoelige functies. Onder de uitvoerbaarheidsparagraaf 'milieuzonering' (4.1.5) is nader gemotiveerd dat het inkoopstation en de transformatoren ook niet leiden tot geluidshinder.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geluid.

4.1.4 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor milieuvergunningen als het gaat om geurhinder van veehouderijen met landbouwhuisdieren. De Wgv maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten (ook wel bekend onder de term 'vaste afstandsdieren'). De Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) bepaald in bijlage 1 voor welke dieren geuremissies zijn vastgelegd. Als het (beoogde) veehouderijbedrijf niet in deze regeling wordt genoemd betreft het vaste afstandsdieren.

Planspecifiek

Een zonnepark is geen geurgevoelig object volgens de Wgh. Het zonnepark zorgt ook niet voor geurbelasting op geurgevoelige objecten in de omgeving.

Het initiatief is uitvoerbaar met betrekking tot het aspect geur.

4.1.5 Milieuzonering

Milieuzonering is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Doel is om bij het opstellen van een ruimtelijk plan een goed en veilig leefklimaat te waarborgen, maar tegelijkertijd ook aan bedrijven voldoende milieuruimte te bieden voor het uitoefenen van hun activiteiten.

De mate waarin bedrijven invloed hebben op hun omgeving is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid en de afstand tot een gevoelige bestemming. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen en terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies zoals bedrijven.

Milieuzonering heeft betrekking op aspecten met een ruimtelijke dimensie, zoals geluid, geur, gevaar en stof. De mate van belasting, en daarmee de gewenste aan te houden afstand, kan per aspect en per bedrijfstype en verschillen. In de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is een lijst opgenomen met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Van deze richtafstanden kan worden afgeweken, mits wordt onderbouwd waarom de feitelijke milieuhinder als minder belastend wordt gezien.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'.

Planspecifiek

Een zonnepark is geen gevoelig object en de panelen zelf hebben geen milieueffect op de omgeving. Wel komen er, voor het verwerken van de opgewekte energie, enkele transformatoren aan de noord- en oostkant van het park. Voor het bepalen van het milieueffect van deze transformatoren is uitgegaan van 'Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen: - 10 - 100 MVA', categorie 3.1 met een maximale richtafstand van 50 m op basis van geluid (publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'). Het dichtstbijzijnde gevoelige object ligt aan de oostkant van de projectlocatie. De afstand tussen deze woning en de dichtstbijzijnde transformator bedraagt ca. 100 m. Daarmee wordt voldaan aan de richtafstand.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect milieuzonering.

4.1.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving die ontstaan door opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Hierbij gaat het om risicovolle inrichtingen, transportroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

De verplichting om in een ruimtelijk plan in te gaan op deze risico's komt voort uit het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi), het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) en het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb). Daarnaast zijn in het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Vuurwerkbesluit veiligheidsafstanden genoemd die moeten worden aangehouden rond stationaire risicobronnen, niet zijnde een Bevi-inrichting.

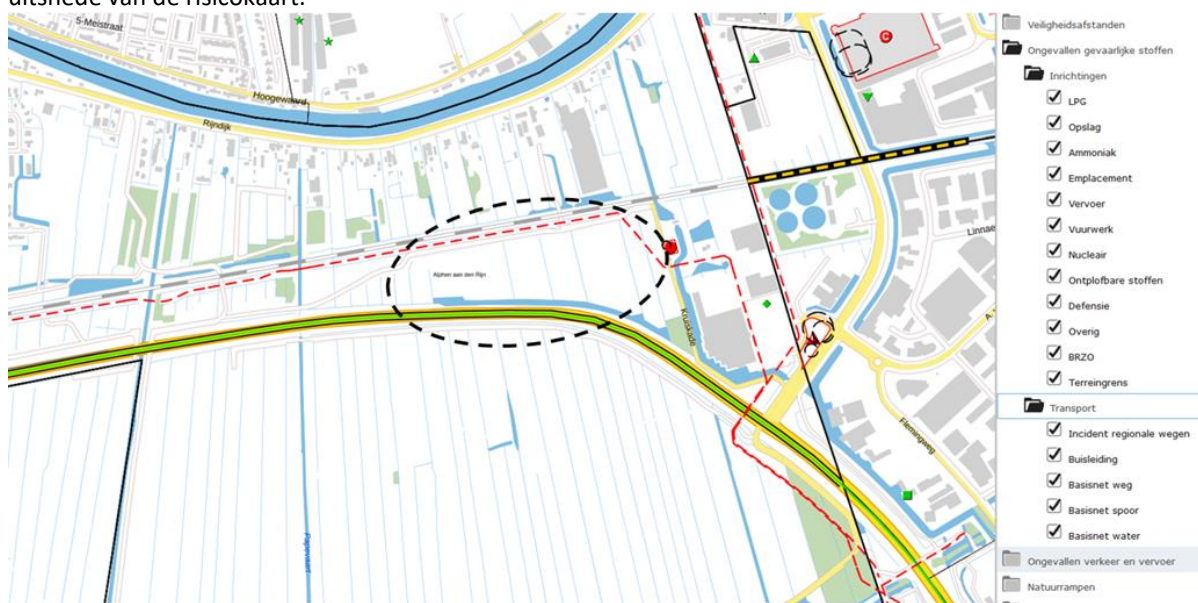
De wetgeving richt zich op het beschermen van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbaar zijn onder meer woningen, onderwijs- en gezondheidsinstellingen, en kinderopvang- en dagverblijven, en grote kantoorgebouwen (>1500 m²). Beperkt kwetsbaar zijn kleinere kantoren en winkels, horeca, parkeerterreinen en bedrijfsgebouwen waarin geen grote aantallen personen aanwezig zijn.

Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico (PR) van 10^{-6} per jaar en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risicobeleid bestaat uit harde afstandscontouren tussen risicobron en (beperkt) kwetsbaar object. Het wordt uitgedrukt in een contour van 10^{-6} per jaar (de kans dat per jaar 1 persoon overlijdt door een ongeluk met een gevaarlijke stof mag niet groter zijn dan 1 op een miljoen). Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij de berekening van het groepsrisico spelen mee de aard en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en het aantal potentiële slachtoffers.

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet worden vastgesteld of het plangebied is gelegen binnen de PR en/of de invloedsgebieden van het GR. Binnen de 10^{-6} -contour is het realiseren van kwetsbare objecten niet toegestaan.

Planspecifiek

Voorliggend project maakt een zonnepark mogelijk binnen de projectlocatie. Navolgende afbeelding toont een uitsnede van de risicokaart.

Uitsnede van de risicokaart

De projectlocatie raakt aan verschillende relevante zaken in het kader van externe veiligheid (gasleiding, vervoer van gevaarlijke stoffen en enkele risicovolle inrichtingen nabij de locatie). Ook staan er enkele windmolens ten zuiden van de projectlocatie. De projectlocatie zal niet worden gebruikt als verblijfslocatie voor personen en is daarmee geen kwetsbaar object. Het zonnepark vormt tevens geen risicobron voor kwetsbare objecten in de omgeving.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect externe veiligheid.

4.1.7 Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (m.e.r.) onderzoekt de milieugevolgen van een plan of project en de (milieuvriendelijkere) alternatieven. Een m.e.r. is verplicht bij grote ruimtelijke ingrepen zoals de bouw van industriële complexen en aanleg van auto(snel)wegen maar een m.e.r. is bijvoorbeeld ook verplicht voor de aanleg van een golfbaan en bij bepaalde uitbreidingen van agrarische bedrijven. Het milieueffectrapport (MER) is onderdeel van de m.e.r.-procedure.

Of een project m.e.r.-plichtig is moet ten eerste worden getoetst aan het Besluit milieueffectrapportage, artikel 7.4 bijlage C en D. In die twee bijlagen zijn de activiteiten aangewezen waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Ten tweede kan de provinciale milieuverordening aanvullend op het Besluit m.e.r. nog meer activiteiten aanwijzen die kunnen leiden tot m.e.r.-plicht. Ten derde kan uit een passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 ook een m.e.r.-plicht volgen. Ook als de drempelwaarden in het Besluit m.e.r. (duidelijk) niet gehaald worden dient aandacht uit te gaan naar de milieugevolgen van een plan of project. Die aandacht naar de milieugevolgen heet dan 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'. Een m.e.r. kan ook nodig zijn als de betreffende activiteit niet wordt genoemd in het Besluit m.e.r. en ook niet op andere wijze (bijvoorbeeld op grond van de provinciale milieuverordening) m.e.r.-plichtig is. Dit heet de onverplichte m.e.r.

Planspecifiek

Het onderhavige plan behelst het mogelijk maken van een zonnepark met een netto oppervlak van 4,1 hectare. Een zonnepark is in te delen als oprichting van een installatie bestemd voor de productie van elektriciteit. Deze activiteit staat in het Besluit m.e.r. in de D-lijst onder nummer D22.1. De drempelwaarde bedraagt een activiteit met een vermogen van 200 megawatt of meer. Gelet op het totale vermogen van dit zonnepark, circa 7,2 MWp, wordt de drempelwaarde niet overschreden. Daarom kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing bevat die vormvrije m.e.r.-beoordeling omdat de belangrijkste milieuaspecten in beeld zijn gebracht.

In lijn met 'Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten' wordt in Hoofdstuk 2 van deze ruimtelijke onderbouwing ingegaan op de kenmerken van de activiteit en de locatie van de activiteit. In hoofdstuk 3 wordt de aard en omvang van de milieueffecten beschreven. Hieruit is niet gebleken dat er sprake is van een ontwikkeling welke een forse invloed heeft op het milieu in de omgeving. Belangrijke milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Hetgeen beschreven wordt in deze ruimtelijke onderbouwing geeft voldoende inzicht op de milieu gevolgen om een gewogen besluit omtrent dit plan te nemen. Verder onderzoek in het kader van het Besluit milieueffectrapportage is niet nodig: het plan is niet mer-plichtig.

4.2 Water

Water is een belangrijk thema in de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast (waaronder ook risico van overstromingen e.d.) voorkomen worden en de kwaliteit van het water hoog gehouden worden.

Op Rijksniveau en Europees niveau zijn de laatste jaren veel plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21e eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan.

Waterbeleid voor de 21e eeuw

De Commissie Waterbeheer 21e eeuw heeft advies uitgebracht over het toekomstige waterbeleid in Nederland. De adviezen van de commissie staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid voor de 21ste eeuw' (WB21). De kern van het rapport WB21 is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het die ruimte zelf neemt. In het Waterbeleid voor de 21e eeuw worden twee principes (drietrapsstrategieën) voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren: dit houdt in dat water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Indien nodig wordt overtollig water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen niet meer mogelijk is, wordt het water afgevoerd.

- schoonhouden, scheiden en zuiveren: hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan kabinetsdoelstellingen zoals vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. Een belangrijk gevolg van de Waterwet is dat de aloude vergunningstelsels uit de voorheen afzonderlijke waterbeheerwetten zijn gebundeld. Dit resulteert in één vergunning, de watervergunning.

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2016-2021 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

Watertoets

De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek. De watertoets bestaat uit twee onderdelen:

- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om de waterbeheerder vroegtijdig in de planvorming te betrekken, en
- de verplichting aan initiatiefnemers van ruimtelijke plannen om in hun plan verantwoording af te leggen over de manier waarop omgegaan is met de inbreng van de waterbeheerder. Dit laatste gebeurt doorgaans in de waterparagraaf bij het betreffende plan.

Planspecifiek

In relatie tot de ontwikkeling van het zonnepark zijn er een aantal aan het water gerelateerde aspecten die aandacht vragen.

Verhard oppervlak

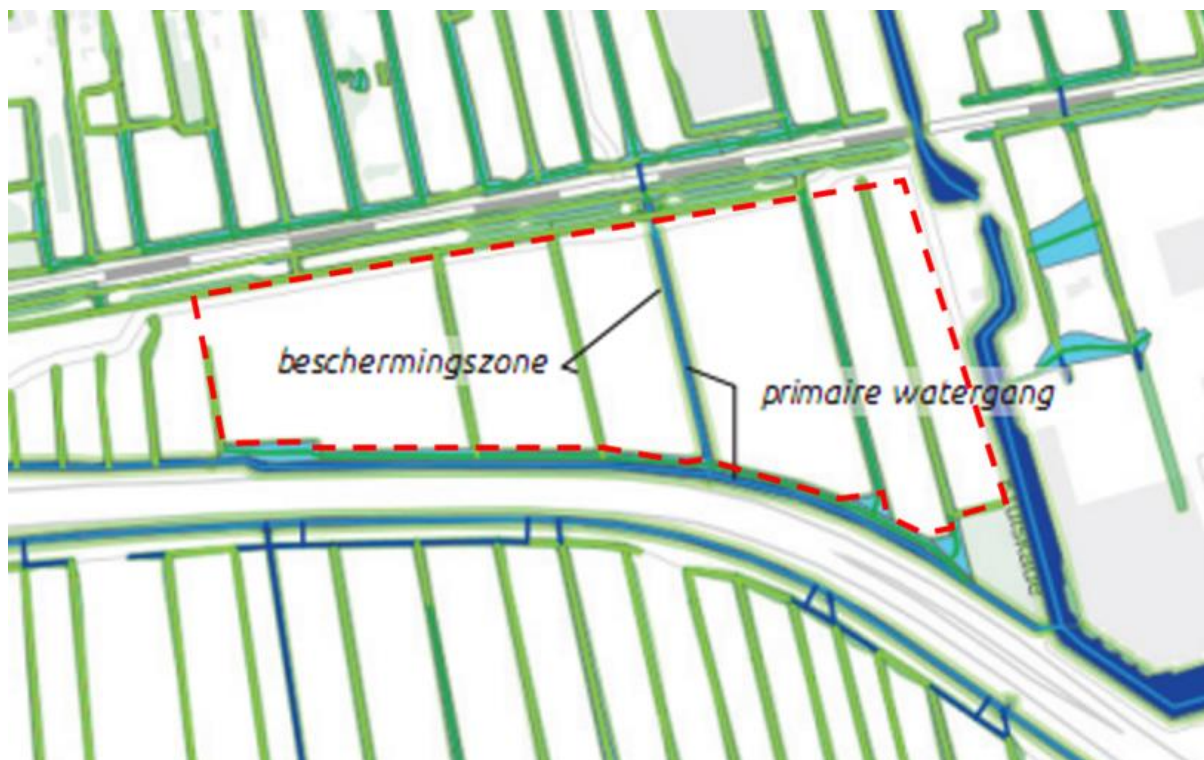
Het verhard oppervlak neemt als gevolg van dit project niet toe. Door de hellingshoek van de panelen krijgt hemelwater daarbij de kans om langs de panelen af te glijden naar de onverharde ondergrond, waarna het water in de bodem opgenomen wordt. De panelen en de constructie worden uitgevoerd met niet-uitloogbare materialen.

Bestaande waterstructuur

De waterstructuur blijft volledig intact. Er worden drie nieuwe sloten toegevoegd wat de structuur van herhalende sloten versterkt. De zuidelijk gelegen A-watergang krijgt over de volle breedte van het plangebied een natuurvriendelijke oever. Deze oever zal door de exploitant van het zonnepark worden onderhouden.

Watergangen en beschermingszones

Binnen de projectlocatie ligt een sloot die het hoogheemraadschap heeft aangeduid als primaire watergang. Langs deze watergang ligt aan weerszijden een beschermingszone van 5 m breed. Daarbinnen toetst het Hoogheemraadschap ontwikkelingen aan hun beleid. Aan de ene zijde van de primaire watergang worden panelen in de beschermingszone aangelegd, aan de andere zijde wordt een onderhoudspad aangelegd binnen de beschermingszone. Deze ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op de primaire watergang. Deze blijft bereikbaar voor onderhoud. Langs alle andere sloten binnen de projectlocatie liggen beschermingszones van 2 m breed aan weerszijden. Langs deze sloten wordt aan één zijde een onderhoudspad aangelegd. Daarmee heeft dit project geen negatief effect op de primaire watergang en andere sloten binnen de projectlocatie.

Uitsnede van de legger van Hoogheemraadschap van Rijnland

Watertoets

Het hoogheemraadschap van Rijnland is via de digitale watertoets op de hoogte gebracht van voorliggende ontwikkeling. De toetsresultaten zijn opgenomen in bijlage 3. Het hoogheemraadschap heeft aangegeven een waterbelang te hebben. In het kader van het wettelijk vooroverleg is voorliggend document aangeboden aan het hoogheemraadschap. In een eerste reactie is door het hoogheemraadschap aangegeven dat voor de werkzaamheden aan de primaire watergang langs de N11 en de aanplant van bos op de waterkering in de noordoosthoek van het plangebied een watervergunning benodigd is.

Conclusie

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect water.

4.3 Ecologie

Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met de natuurwaarden ter plaatse. Per 01-01-2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora en faunawet en de Boswet opgegaan in de nieuwe Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt natuurgebieden, inheemse soorten en het bosopstanden in Nederland.

Gebiedsbescherming

In de Wet natuurbescherming worden de zogenoemde Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Natura 2000-gebieden kennen een zogenaamde 'externe werking'. Dit betekent dat ontwikkelingen die buiten de begrenzing van de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, ook getoetst moeten worden of er significant negatieve effecten optreden op het betreffende gebied.

Soortenbescherming

Een hoofdstuk in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren: de soortenbescherming. De wet richt zich vooral op het in stand houden van populaties van soorten die bescherming behoeven. In de wet zijn algemene en specifieke verboden vastgelegd ten aanzien van beschermde dier- en plantensoorten. Bekeken moet worden in hoeverre ruimtelijke plannen negatieve gevolgen hebben op beschermde dier- en plantensoorten en of er compenserende of mitigerende maatregelen genomen moeten worden. De wet geeft de mogelijkheid aan provincies om voor een bepaald aantal soorten via een verordening een algemene vrijstelling op bepaalde verbodsbepalingen te geven. Daarnaast geldt voor iedereen in Nederland altijd, dus ook los van het voorliggende beoogde ruimtelijke project, dat de zorgplicht nageleefd moet worden bij het verrichten van werkzaamheden. Voor menige soort geldt dat indien deze zorgplicht nagekomen wordt een bepaald beoogd project uitvoerbaar is.

Planspecifiek

Om de effecten van het zonnepark vanuit het aspect ecologie te beoordelen, is een quickscan ecologie uitgevoerd. Het rapport is toegevoegd als bijlage 4. De belangrijkste conclusies zijn in het vervolg van deze paragraaf opgenomen.

Gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'De Wilck' ligt op 4 km ten westen van de onderzoekslocatie. Ten aanzien van gebiedsbescherming worden er, mede vanuit het deelaspect stikstofdepositie, geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling binnen de projectlocatie.

Soortenbescherming

Met inachtneming van de algemene zorgplicht, het ecologisch werkprotocol en het voorkomen van verlichting bij de watergangen, zijn negatieve effecten op beschermde soorten uit te sluiten. Voorafgaand aan de werkzaamheden aan de zuidelijke watergang ten behoeve van de natuurvriendelijke oever dient nader onderzoek naar platte schijfhoren, groene glazenwasser en gevlekte witsnuitlibel te worden uitgevoerd. Het ecologisch werkprotocol is met name bedoeld om schade aan het leefgebied van mogelijk de ringslang en soorten langs de waterkant te voorkomen.

De uitvoerbaarheid van het initiatief vanuit het aspect ecologie is hiermee aangetoond.

4.4 Verkeer

Onderdeel van goede ruimtelijke ordening is het effect van een beoogd nieuw project op de verkeersstructuur. Met betrekking tot de verkeersaantrekkende werking en het aantal benodigde parkeerplaatsen kent dit project geen effect. Monteurs zullen de locatie bereiken ten behoeve van het onderhoud van het park, echter gebeurt dit niet structureel. Afgezet tegen het huidige gebruik van de locatie (landbouwgrond) leidt dit niet tot meer verkeersbewegingen. Dit geldt eveneens voor het aantal benodigde parkeerplaatsen. De locatie wordt ontsloten door de Kruiskade.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect verkeer.

4.5 Cultuurhistorie en archeologie

In elk bestemmingsplan moet een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Denk aan aanwezige monumenten, historische gebieden, kenmerkende (straat)beelden en landschapselementen. Bij het maken van plannen kan ook (weer) rekening gehouden worden met al deze elementen die er vroeger wel waren maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

Cultuurhistorie

Het belang van cultuurhistorie is wettelijk vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening. Het Besluit geeft aan dat “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” in het bestemmingsplan opgenomen moet worden. Het voornaamste doel hiervan is om het cultuurhistorische karakter van Nederland op gebiedsniveau te behouden en te versterken.

Archeologie

De bescherming van archeologische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen is geregeld in de Erfgoedwet. De essentie van de wettelijke bescherming is dat archeologische resten zoveel mogelijk in de bodem bewaard blijven. Bij ruimtelijke plannen geldt de verplichting om rekening te houden met bekende en te verwachten archeologische waarden. Indien ingrepen gepaard gaan met een verstoring van de bodem, kan het nodig zijn om nader onderzoek te doen, zodat - waar nodig - de archeologische waarden veiliggesteld kunnen worden en/of het plan aangepast kan worden. De verantwoordelijkheid voor archeologische waarden ligt bij de gemeente.

Op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet zijn mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken.

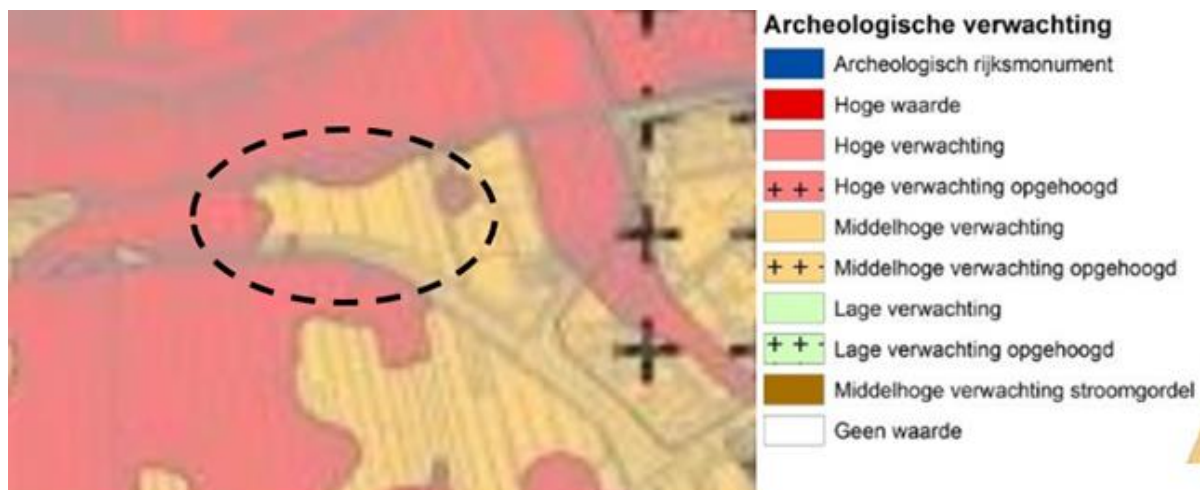
Planspecifiek

Cultuurhistorie

Het projectgebied ligt binnen het cultuurhistorische relevante gebied 'Limes'. Op de bovengrond zijn er geen cultuurhistorisch waardevolle objecten gelegen. Onder het rijks- en provinciale beleid (hoofdstuk 3) is reeds ingegaan op enkele voorwaarden waaraan nieuwe ontwikkelingen dienen te voldoen. Vanuit cultuurhistorie zijn er geen belemmeringen voor de ontwikkeling.

Archeologie

Binnen de projectlocatie liggen gronden met een middelhoge tot hoge archeologische verwachtingswaarde (zie ook navolgende afbeelding). In het 'Parapluplan Archeologie' uit maart 2019 zijn deze verwachtingswaardes doorvertaald naar de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 3' (hoge verwachting) en 'Waarde - Archeologie 4' (middelhoge verwachting). De gronden met de hoge verwachtingswaarde liggen mede op de gronden die in de provinciale verordening zijn opgenomen als het archeologisch waardegebied 'Limes' (zie ook 3.2.1).

Uitsnede van de archeologische beleidskaart van de gemeente Alphen aan den Rijn

Voor de gronden met een hoge verwachtingswaarde geldt een onderzoekspllicht bij bouwwerkzaamheden groter dan 100 m² en dieper dan 30 cm en bij de middelhoge verwachting groter dan 1000 m² en dieper dan 30 cm.

Voor dit project is een archeologisch onderzoek uitgevoerd, waarvan het rapport is opgenomen in bijlage 5. Hierin is geconcludeerd dat er in het plangebied sprake is van een lage tot hoge verwachtingswaarde. Daarnaast zijn er crevasse-afzettingen aanwezig in het plangebied. De bodemingrepen ten behoeve van het plaatsen van de zonnepanelen, de transformatorhuisjes en de kabels geven geen aanleiding tot een nader onderzoek. Voor het aanleggen van de onderhoudswegen, het bos, het realiseren van de natuurvriendelijke oever en het herstellen van gedempte sloten is wel aanvullend archeologisch onderzoek nodig. Voor het hele projectgebied wordt daarom een aanvullend booronderzoek uitgevoerd.

Het project is uitvoerbaar vanuit het aspect cultuurhistorie & archeologie.

4.6 Conventionele explosieven

Uit ervaring blijkt dat circa 10 tot 15% van de gebruikte Conventionele Explosieven (CE) uit de Tweede Wereldoorlog niet functioneerde en als blindganger in de bodem is achtergebleven. Een blindganger vormt een wezenlijk risico tijdens grondroerende werkzaamheden. In de tijd van de Tweede Wereldoorlog is het gebied in de gemeente Alphen aan den Rijn diverse malen getroffen door bombardementen. De gevechten hebben geleid tot munitieresten in de grond. Bij ontwikkelingen die gepaard gaan met bodemingrepen moet worden nagegaan of er CE aanwezig zijn.

In 2016 is voor de gemeente Alphen aan den Rijn een historisch vooronderzoek uitgevoerd om te bepalen voor welke gebieden in de gemeente Alphen aan den Rijn een verhoogd risico geldt op achtergebleven CE (rapport Vooronderzoek Conventionele Explosieven gemeente Alphen aan den Rijn, Saricon bv, 16S140-VO02, 12 juli 2016).

Planspecifiek

De projectlocatie is verdacht voor wat betreft het voorkomen van CE in verband met de ligging langs de spoorlijn. In het kader van de beoogde grondwerkzaamheden is verder onderzoek naar CE noodzakelijk. Dit onderzoek zal in het kader van de omgevingsvergunningaanvraag worden uitgevoerd voordat andere bodemonderzoeken en/of grondwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Het initiatief is uitvoerbaar vanuit het aspect explosieven.

4.7 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient, op grond van artikel 3.1.6 lid 1, sub f van het Bro, onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. In principe dient bij vaststelling van een ruimtelijk besluit tevens een exploitatieplan vastgesteld te worden om verhaal van plankosten zeker te stellen. Op basis van 'afdeling 6.4 grondexploitatie', artikel 6.12, lid 2 van de Wro kan de gemeenteraad bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan echter besluiten geen exploitatieplan vast te stellen indien:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is;
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.

Planspecifiek

De ontwikkelingskosten komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe zal de gemeente voorafgaand aan de planologische procedure met de initiatiefnemer een exploitatieovereenkomst afsluiten. Voor de realisatie van het plan hoeft de gemeente geen investering te doen. De kosten die door de gemeente gemaakt worden voor het voeren van de planologische procedure zijn verrekend in de leges. Eventuele extra gemeentelijke kosten worden gedekt door de exploitatieovereenkomst.

Tevens zal een overeenkomst betreffende planschade worden afgesloten. Deze kosten komen eveneens geheel voor rekening van de initiatiefnemer. Deze overeenkomst zal als een separate rapportage worden opgenomen. Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd kan worden dat het plan economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 5 Procedure

5.1 Inspraak en overleg

Inspraak

Door middel van overleg met de aangrenzende bewoners van Kruiskade 1, gemeente Alphen aan den Rijn, provincie Zuid Holland, Oasen, Gasunie, TenneT, Hoogheemraadschap van Rijnland, Rijkswaterstaat, ProRail en het Zuid-Hollands Landschap is tot inpassing van het zonnepark gekomen. Er is transparant gecommuniceerd over de plannen en daarbij is zo goed als mogelijk rekening gehouden met belangen en wensen van de omgeving.

Met de bewoners van de Kruiskade 1 is afgesproken om het zicht op de zonnepanelen grotendeels af te schermen. Hieraan is invulling gegeven door middel van de bosrand aan de oostkant van het zonnepark. Daarnaast hebben de bewoners de voorkeur geuit om de Kruiskade af te sluiten voor derden door middel van een toegangshek, deze toegangshekken zijn voorzien aan iedere zijde van het zonnepark. Tot slot is met de bewoners afgesproken om mogelijke schade te vergoeden waarbij een onafhankelijke taxateur wordt ingeschakeld.

De beleidsmatige kaders voor de landschappelijke inpassing en de uitwerking daarvan in de plannen is afgestemd met de gemeente Alphen aan den Rijn en de provincie Zuid Holland. En uitgebreide onderbouwing hiervan is gegeven in onderhavig document en het landschapsplan. In verband met provinciaal beleid om zonneparken te combineren met windparken is met de eigenaar van het windpark Rijnwoude afgesproken om het zonnepark aan te sluiten op de aansluiting van de windmolens aan de zuidzijde van de N11 om de stroom te kunnen afvoeren.

Met Oasen, Gasunie en TenneT zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met hun belangen ten aanzien van hun kabels en leidingen die in het zonnepark liggen, onder andere op basis van een studie naar mogelijke thermische en elektrische beïnvloeding. Boven de zone voor kabels en leidingen zijn zonnepanelen niet toegestaan en deze ruimte wordt vrijgehouden. Ook zijn diepwortelende bomen en struiken niet toegestaan in deze zone. Buiten de kabel- en leidingzone zijn zonnepanelen en aanverwante installaties wel toegestaan. In aanvulling hierop is afgesproken dat voor de start van de bouwwerkzaamheden op basis van het detailontwerp een studie wordt verricht naar Elektro-Magnetische Compabiliteit (EMC). Het uitsluiten van beïnvloeding kan door goede aarding van het zonnepark aan te leggen.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is betrokken geweest om de belangen ten aanzien van de waterhuishouding te borgen middels informele overleggen en vooroverleg. Er is rekening gehouden met onderhoudsstroken langs de watergangen en daarnaast is de aanleg van de natuurvriendelijke oevers afgestemd. Met Rijkswaterstaat, eigenaar van de bestaande plasberm aan de zuidkant van het zonnepark, is de aanleg en het toekomstig onderhoud van de natuurvriendelijke oever besproken. Ook heeft er overleg plaatsgevonden met het Zuid-Hollands Landschap om gebruik te maken van de kennis en inzichten ten behoeve van de invulling en het toekomstig onderhoud van de NNN-strook.

Tot slot is ProRail benaderd om te controleren of er belangen in het geding zijn. Het project valt buiten de vergunningengrens van ProRail en met een middenspanningskabel van ProRail aan de noordkant van het zonnepark is in het ontwerp rekening gehouden.

Financiële participatie

Met de Coöperatie Energiek Alphen zijn afspraken gemaakt om tot deelname in het zonnepark te komen. De afspraken worden momenteel uitgewerkt tussen partijen. De Coöperatie heeft de intentie om een deel van het zonnepark met een Postcoderoos project of opvolgende subsidieregeling te realiseren. Hiervoor zal zij nieuwe leden werven als het zonnepark de vergunning heeft verkregen.

Daarnaast is contact gezocht met het naburige Tuincentrum De Bosrand om een carport met zonnepanelen tegelijkertijd met het zonnepark te realiseren. Het overleg over dit voorstel is nog niet afgerond.

Overleg

In het kader van het vooroverleg is advies gevraagd aan de Omgevingsdienst Midden-Holland en waar nodig zijn de adviezen verwerkt in de Ruimtelijke Onderbouwing. Daarnaast heeft er vooroverleg plaatsgevonden met het Hoogheemraadschap van Rijnland. Uit dit overleg is geconcludeerd dat de waterhuishoudkundige belangen niet in het geding zijn. Er wordt rekening gehouden met de beschermingszones van de primaire watergangen en overige watergangen. Voor de werkzaamheden is geen watervergunning nodig.

5.2 Van ontwerp naar vaststelling

De omgevingsvergunning is voorbereid met toepassing van een uitgebreide procedure ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3° Wabo juncto artikel 3.10 Wabo. Het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken zal als ontwerp voor een termijn van zes weken ter inzage liggen. Een ieder kan hierop zienswijzen indienen. Bij het vaststellingsbesluit wordt hierop nader ingegaan.

Bijlagen bij de onderbouwing

Bijlage 1 Landschapsplan zonnepark Alphen aan den Rijn

Bijlage 2 Ecologische inpassing zonnepark

Bijlage 3 Watertoets

Bijlage 4 Quicksan Ecologie

Bijlage 5 Archeologisch onderzoek

buro-sro.nl